

خطرهنگارها

درسی که جهان باید از شوروی بگیرد

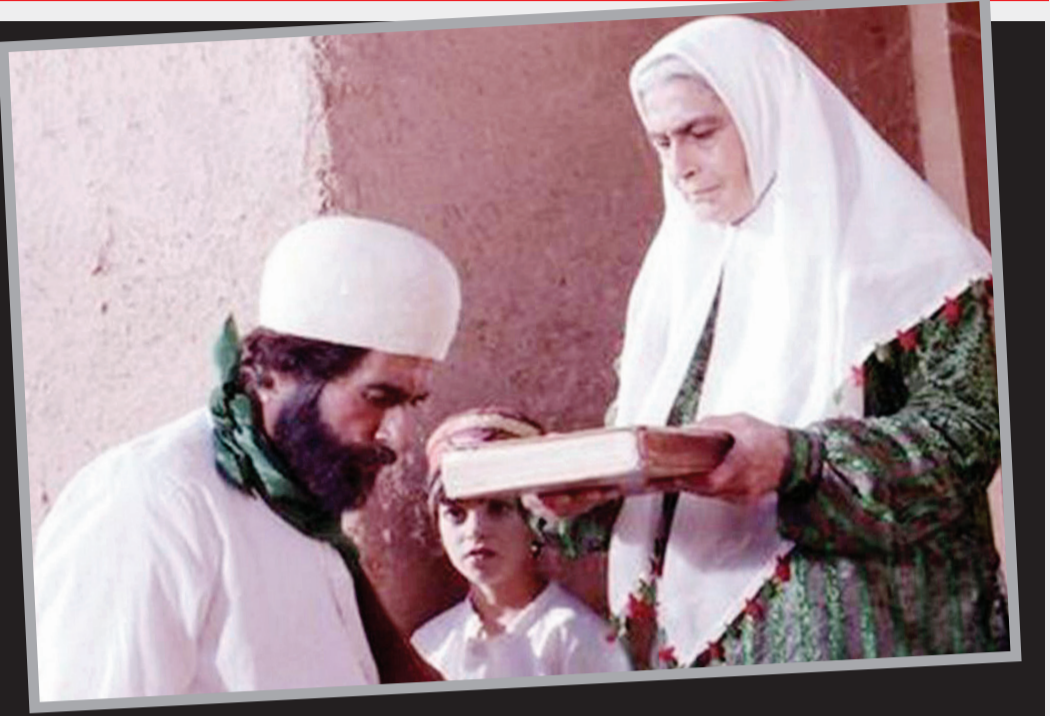
شهروند! امروزه واکنش‌ها به رویدادهای پیش از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی بسیار متناقض است. برخی از نابودی تشکیلاتی که ۷۰ سال آن سرزمین را اداره می‌کرد افسوس می‌خورند و عده‌ای دیگر از آزادی‌ای که در پی فروپاشی شوروی احساس شد استقبال می‌کنند.

اما نگاهی گذرا به تاریخ بین‌الملل، این نکته را بر ما مکشوف می‌کند که نقطه پایان حکومت‌های گوناگون، در بسیاری از موارد در شرایط مشابه و به دلایل یکسانی روی می‌دهد: فساد، دیکتاتوری و تحدید آزادی‌های اساسی مردم. اما نکته جالب توجه این است همواره پیش از آغاز بحران، علایم آن آشکار می‌شود. اگرچه زیر سایه استبدادی حاکمیت، پیشرفت اقتصادی قابل توجهی شکل گرفته بود، اما این، آن چیزی نبود که مردم روسیه با انقلاب اکتبر بیه دنبال آن بودند. شوروی تحت حکومت کمونیستی به جایی رسید که تنها رقیب هسته‌ای ایالات متحده بود و در حوزه استخراج نفت و بهره‌برداری صنعتی دستاوردهایی داشت، اما اهداف اولیه انقلاب مهیا نشده بود.

مردم آغازگر انقلاب روسیه بودند و به امید آن که آزادی، دموکراسی، زمین و غذا به دست آورند، اما حاصل آنها حکومتی مستبدتر از گذشته بود. حکومتی که این بار در پناه ایدئولوژی پنهان شده بود و همان طور که بیشتر اشاره شد، حتی ایدئولوژی را نیز به خدمت مسیر قدرت خود در آورده بود، تا هر کجا نیاز بود تفسیری جدید از مکتب مارکسیست ارائه دهد. به ندرت جنگ جهانی دوم، حاکمان شوروی به جای آنکه اقتصاد خسته خود را در یابند به دنبال روبرویی با آمریکا به پا خاستند؛ تقابلی که البته همواره به صورت نیابتی پیش می‌رفت و نتیجه آن فشار بیشتر بر مردمی بود که در کنار گمشده‌ای به نام آزادی و دموکراسی، اقتصاد را نیز اندک اندک از دست می‌دادند؛ چرا که همه هزینه‌های دولتمردان یا برای رقابت‌های تسلیحاتی بود یا جنگ‌های نیابتی به واسطه حمایت از گروه‌های

شهروند

www.shahrvand-newspaper.ir

درباره یکی از ماندگارترین آثار تلویزیونی که اوایل دهه ۷۰ پخش شد

روزی روزگاری... مرادبیگ

زنده کندو با همان سبک و سیاق کار بسازد، اما موفق نبود. انگار «روزی روزگاری» چیزهایی داشت که نمی‌توانست در زمان حرکت کند و تکرار شود!

احمدجو ۲۰ سال بعد هم سریال «پشت کوه‌های بلند» را ساخت تا سه گانه‌شان را تکمیل کند؛ اما باز هم موفق نبود و نتوانست خاطره‌وسترین ایرانی «روزی روزگاری» را زنده کند. از سه گانه امرالله احمدجو تنها تصویر رهازان، کوچ‌نشینان و روستاییان در «روزی روزگاری» در ذهن‌ها ماندگار شده است. این سریال پُر از دوتل بود؛ دوتل‌های هیجان‌انگیزی که با شخصیت‌های ایرانی در دشت‌ها برگزار می‌شد.

احمدجو بازیگران قوی‌ای برای کارش انتخاب کرده بود: خسرو شکیبایی تازه‌نفس در کنار بازیگرانی مثل ژاله علو، محمود پاک‌نیت، منوچهر محمدی، حسین پناهی و جمشید اسماعیل خانی قرار گرفت و تصویرهای به یادماندنی‌ای در تلویزیون ساخت. آدم‌با دین مرادبیگ فکر می‌کرد شکیبایی سال‌هاست که راهزنی می‌کند؛ البته نباید بازی قابل توجه پاک‌نیت (حسام بیگ) را

ر به‌محمدزاده | مرادبیگ: من ادعایی ندارم. خاله‌لیلا: همین‌کم ادعایی نیست... آن سال‌ها این قدر کانال نداشتیم. بین کانال‌های انگشت‌شمار اوایل دهه ۷۰ مجموعه تلویزیونی‌ای درخشید که کارگردان و نویسنده‌اش «امراالله احمدجو» بود. «روزی روزگاری» داستان راهزنی را روایت می‌کرد که طی درگیری با گروه دیگری از راهزنان مجروح می‌شود و در ادامه اتفاقاتی برایش می‌افتد که او را در گون می‌کند. در واقع این سریال درباره «مرادبیگ» و «سیر تحول اوست. «مرادبیگ»ی که حالا یکی از ماندگارترین کاراکترهای تلویزیونی است. این کاراکتر در بستر فضای واقعی که از گروه‌های مختلف (راهزنان، روستاییان و...) به تصویر کشیده شده بود، شکل گرفت. نقش «مرادبیگ» لوج و مفرور را خسرو شکیبایی بازی می‌کرد. در ذهن خیلی‌ها شکیبایی با «مراد بیگ» تصور می‌شود؛ با سبیل‌های بلند و کلاه سفید.

«امراالله احمدجو» ۱۰ سال بعد سعی کرد با «تفنگ سرپر» خاطره «روزی روزگاری» را

نیم‌نگاه

در پی جنگ عراق و کویت و همچنین جنایات رژیم بعث در کردستان عراق پناهنجویان عراقی وارد خاک ایران شدند

هلال احمر ناجی عراقی‌ها

جمعیت هلال احمر ایران با برپایی چندین اردوگاه در مناطق مرزی ضمن اسکان عراقی‌ها، کمک‌های انسان‌دوستانه مردم را برای آنها ارسال کرد.

۱۰ اردیبهشت

برای نخستین بار ساعت رسمی کشور تغییر کرد

با تصمیم هیأت دولت ساعت رسمی کشور نیمه اول هر سال به میزان یک ساعت جلو برده شد.

ساعت ۱۲ اردیبهشت

بازگشت پیکر شهید تندگویان به کشور

وزاله علو (خاله لیلا) گذشت که نقش‌های بی‌ظنیری را آفریدند. این سه در کنار هم یکی از ماندگارترین آثار تلویزیونی را ساختند. البته این سریال فقط در کارگردانی و بازیگرانش خلاصه نمی‌شد؛ یکی دیگر از امتیازهایش موسیقی آن بود. آهنگسازی این سریال را فرهاد فخرالدینی برعهده داشت. هنوز هم با شنیدن اثر فخرالدینی تمام کاراکترهای سریال احمدجو بر ایمان زنده می‌شود. افسوس که این کارگردان با «تفنگ سرپر» و «غیبیش» نتوانست در همان حال و هوا قدم بردارد. «غیبیش» هر چند که زور زد، برای ما «مرادبیگ» نشد. درست مثل همه سریال‌های آن سال‌ها، که هیچ‌وقت تکرار نشدند و تکرار نشدنی باقی‌ماندند!

برزوخان: می‌ای من و تو هم لج و لجبازی کنیم و ببینیم که ما زودتر می‌رسیم یا نوکرانمون؟

خان‌خله: خان‌جسو نوکرش لج و لجبازی نمی‌کنه. توفهمیدگی نداری؟! برزوخان: می‌خواهی مزاح خنده‌دار با این بکنیم؟ خان‌خله‌بی معنی نباشه.

۲۹ آذر

چرا امر به معروف در جامعه اسلامی هنوز اقامه نشده است؟

چنانچه در محیط خودشان، امر به معروف و نهی از منکر کنند. چرا این واجب - امر به معروف، امر به کارهای خوب - در جامعه اسلامی هنوز اقامه نشده است؟ نگویید به من چه! او هم نمی‌تواند بگوید به تو چه! اگر هم گفت، شما اعتنا نکنید. بعضی خیالی می‌کنند تا منکری دیده شد، باید با مشت به سراغش بروند؛ نه، ما سلاحی داریم که از مشت کارگرتراست. آن چیست؟ سلاح زبان از مشت خیلی کارگرترا و نافذتر و مؤثرتر است؛ مشت کاری نمی‌کند

سخنرانی در دیدار گروه کثیری از دانشجویان و دانش‌آموزان، به مناسبت سیزدهم آبان ماه

ماندگاران

ایرج ناظریان دوبلور سینما در گذشت

ایرج ناظریان دوبلور نامدار ایرانی در سال ۱۳۴۱ وارد عرصه دوبله شد. او با تین صدای منحصر به فرد خود بیشتر به جای هنر پیشگانی چون «راک‌هاوسن» «چارلز برانسون»، «داود رشیدی» و... صدایشگنی کرده است.

۲۷ شهریور

وداع با مهر داده اوستا

محمدرضا رحمانی پار احمدی با نام هنری مهر داده اوستا نویسنده و شاعر معاصر ایران بود. او ستا علاوه بر شاعری، در زمینه فلسفه، موسیقی و ادبیات فارسی نیز فعالیت داشت.

۱۷ اردیبهشت

توسط سازمان ملل متحد معرفی شد عراق به عنوان آغازگر و متجاوز و مسئول جنگ علیه ایران

سرانجام ۱۱ سال پس از آغاز جنگ ۸ ساله تحمیلی عراق علیه ایران و ۳ سال پس از صدور قطعنامه ۵۹۸ با تلاش‌های پیگیر سیاسی مسئولان نظام جمهوری اسلامی، حقانیت ایران در دفاع به اثبات جامعه جهانی رسید و خاورپرز دکونیار دبیر کل سازمان ملل متحد طی یک گزارش رسمی به شورای امنیت اعلام کرد که عراق در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹، به ایران حمله کرده است.

۱۸ آذر

میدان

برگزاری نخستین دوره لیگ آزادگان و نهمین دوره لیگ فوتبال ایران

پاس قهرمان ایران شد

تیم پاس با قهرمانی در این دوره لیگ توانست سهمیه جام باشگاه‌های آسیا را کسب کند و در نهایت قهرمان آسیا شود.

۱ مرداد

سید حسن نصرالله دبیر کل حزب الله لبنان شد

پس از ترور و شهادت سیدعباس موسوی، دبیر کل حزب الله لبنان به همراه همسر و فرزندش سیدحسن نصرالله با اجماع شورای تصمیم‌گیری حزب الله به عنوان دبیر کل حزب الله لبنان منصوب شد.

۲۷ بهمن

تشکیل منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار

منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار در راستای اهداف اقتصادی این کشور، در کنار چابهار و در پیرامون دریای عمان و اقیانوس هند بنیان گذاشته شد.

جعبه صدا

نواهای عاشقانه با صدای شجریان

سرو چمان، نام آلبومی است با صدای محمدرضا شجریان در دستگاه ماهور که در سال ۱۳۷۰ منتشر شد. این آلبوم با استقبال بسیاری همراه شد.

بازنشر یک «گزارش»

مرگ آخرین نخست‌وزیر رژیم پهلوی

بختیار هم رفت

در روز ۱۵ مرداد ۱۳۷۰ شاپور بختیار، آخرین نخست‌وزیر حکومت پهلوی در پاریس به قتل رسید. با سقوط رژیم پهلوی، گزارش‌های گوناگونی درباره سرنوشت بختیار از رادیو پخش یا در مطبوعات منتشر می‌شد. در ابتدا خبر کشته شدن وی اعلام شد، بعد گفته شد که او خودکشی کرده است. سپس گفته شد که او دستگیر و زندانی شده است. در همین زمینه، حجت‌الاسلام محمد محمدی ری‌شهری در کتاب «خاطرها» از دستگیری فردی که به گمان او امکان دارد بختیار بوده باشد، در روزهای اول انقلاب خبر می‌دهد و می‌نویسد: «در لحظات نخست ورود (به مدرسه علوی)، شخصی را آوردند که سرش با کت پوشیده شده بود. او را به اطاق‌هایی که پشت مدرسه برای بازداشت سمران رژیم پیش‌بینی شده بود، بردند. پرسیدم این شخص که بود، گفتند: بختیار. در آن

نگاه‌سال

نیروی انتظامی با ترکیب شهربانی و ژاندارمری و نیز کمیته انقلاب اسلامی تشکیل شد یک پلیس واحد

در سال ۱۳۷۰، مجلس شورای اسلامی، با ادغام این سه نیرو در یکدیگر موافقت و تأسیس تشکیلات پلیس واحد را تصویب کرد. اکنون سرواژه «ناجا» (نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران) معرف پلیس ایران است. نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران یا به‌طور مخفف «ناجا» از ترکیب شدن شهربانی و ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران و نیز کمیته انقلاب اسلامی به‌وجود آمد.

۱۲ فروردین

سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران تأسیس شد

سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران، تشکل سیاسی وابسته به جریان اصلاح‌طلبان است که با کوشش برخی از اعضای جناح چپ سازمان منحل شده مجاهدین انقلاب اسلامی تأسیس شد. محمد سلامتی، بهزاد نبوی، محسن آرمین، ابوالفضل قذیانی و فیض‌الله عرب‌سرخی از مؤسسان سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران هستند. این سازمان در نهایت در سال ۱۳۸۹ با اقداماتی که انجام داد، غیرقانونی و منحل اعلام شد.

۱۶ مهر

عکس‌نوشت

توزیع کوپن در کشور

در روزهای ابتدایی سال ۷۰ خبر برچیده شدن کوپن مرغ و تخم‌مرغ، اعلام شد. آن روزها کوپن یا همان کلاسیک از مهمترین مولفه‌های اقتصادی کشور به‌شمار می‌آمد و این خبر باعث گرانی تخم‌مرغ و مرغ در کشور شد.

